

Таа била на значајни места во МВР, вклучувајќи го и местото помошник министер во периодот 1999-2001 година. Извесно време, во 2001 година работела како раководител на Одделението за човекови права при Министерството за надворешни работи.

На функцијата во Стразбур доаѓа од Уставниот суд на РМ, каде е судија од 2003 година. Таа соработува и со познатата Венецијанска комисија.

Пишува: Кокан СТОЈЧЕВ

Наследничка на позицијата, која досега ја заземаше судијката Магдалена Цаца-Николовска во Европскиот суд за правда во Стразбур, стана уставниот судија Мирјана Лазарова-Трајковска.

Одлуката ја донел Европскиот парла-

И ПОКРАЈ СИТЕ ПРИТИСОЦИ ВО 2002 ГОДИНА, ТАА ГО ЗАДРЖА ЧИСТИОТ ОБРАЗ

"ПРАВЕН ОРЕОЛ" ИЗГРАД СТРУЧНОСТ И ПРОФЕС

мент и од февруари наредната година таа ќе замине на оваа исклучително важна функција, која претставува најдобра отскочна штица за градење некоја позначајна меѓународна правничка кариера.

Станува збор за правник со реноме, чие големо домашно и меѓународно искуство е стекнато вршејќи неколку одговорни функции во Република Македонија и надвор од неа. Но, сепак уставната судија ја изгради својата кариера, односно се прослави за време на парламентарните избори во 2002 година, кога на функцијата претседател на Државната изборна комисија успеа да не им подлегне на сите политички притисоци, кои беа вршени од страна на тогашниот министер за внатрешни работи, Љубе Бошкоски, и од експремиерот Љубчо Георгиевски.

На функцијата претседател на Државната изборна комисија дојде на предлог на трагично загинатиот претседател Борис Трајковски.

ЕКСПЕРТ ВО ЦЕЛОСТ

Судијката Мирјана Лазарова-Трајковска е родена во 1963 година во Струмица.

По професија е дипломиран правник со положен правосуден испит. Во нејзината кариера можат да се пронајдат не-

колку битни информации, кои за многумина се познати, но сепак не се анализирани ефектот и значењето од нејзиното работење, особено кога работела во Министерството за внатрешни работи, кога мошне дискутабилно прашање беше доделувањето на околу 150.000 државјанства на Албанците во Република Македонија и тоа во период кога требаше да се гласа за функцијата за претседател на РМ.

Имено, овој проблем сè уште не е расветлен, бидејќи секоја политичка партија или опција, за време на одржувањето на изборите во Македонија го активира ова прашање, сметајќи го за сомнително и кое се користи за манипулација за добивање на што поголем број гласови.

Госпоѓа Лазарова-Трајковска била на значајни места во Министерството за внатрешни работи, вклучувајќи го и местото помошник министер во периодот 1999-2001 година. Извесно време, во 2001 година, работела како раководител на Одделението за човекови права при Министерството за надворешни работи.

На функцијата во Стразбур доаѓа од Уставниот суд на РМ, каде што е судија од 2003 година. Работата во Европскиот суд за правата на човекот, за неа ќе биде продолжување на нејзиното експертско искуство во СЕ, каде што од 2003 година беше член на Европската комисија за демо-

Като сега ќе се гледа на нејзиното учество во Судот во Стразбур, останува да видиме, бидејќи во Европа се мери професионалното работење, а не блискоста до политичката опција, која сепак е одлика на домашниот правен мозаик.

кратија, која кај правниците е попозната како Венецијанска комисија. Како експерт во Венецијанската комисија, таа има изработено мноштво мислења за законодавствата на повеќе земји-членки на СЕ. Таа е член на Експертската комисија за државјанства при Советот на Европа и на Комитетот за човекови права при Советот на Европа.

Инаку, нејзиниот предлог за член во Судот во Стразбур во Парламентарното собрание на Советот на Европа минало со огромна поддршка. За неа гласале 142 пратеника, додека другите кандидати, предложени од Владата на Р Македонија, добија помалку гласови: Зоран Гавриловски - 18 гласа, а Г'зими Старова - 10 гласа. Новоизбраната судија од Македонија ќе почне со работа на 1 февруари 2008 година, а нејзиниот мандат ќе трае сè до

КАТА МИРЈАНА ЛАЗАРОВА-ТРАЈКОВСКА

31 јануари 2014, со право на повторен избор. Таа во Стразбур ќе ја замени судијката Маргарита Цаца-Николовска, која на оваа престижна функција е избрана од 1 ноември 1998 година.

САМОСТОЈНОСТ И ОДГОВОРНОСТ

Што е карактеристично за овој Суд? Избраните судии заседаваат самостојно и немаат право да ги претставуваат или да ги бранат интересите на државата од која се предложени. Сепак, непристрасноста на судиите добро е наградена, судиите од Европскиот суд за правата на човекот имаат загарантирана висока плата, но при тоа сами мораат да склучат договор за социјално, за пензиско, инвалидско и за здравствено осигурување.

Советот на Европа им ги покрива трошоците за службени патувања, но судиите треба да живеат близу Судот во Стразбур. Годишната нето-плата изнесува околу 200.000 евра, односно околу 18.000 евра месечно, но оваа сума не подлежи на даночна обврска, бидејќи овие судии имаат дипломатски статус. Според документите на СЕ, во 1997 година нивната плата била околу 182.000 евра. Судот во

Стразбур (Европскиот суд за правата на човекот) е институција, која го санкционира секое кршење на Европската конвенција за правата на човекот и ги гарантира фундаменталните права на стотици милиони граѓани во Европа. Според последните анализи, овој Суд високо котира, бидејќи тој е последната судска институција до која можат да се обратат, односно да се жалат граѓаните, кои ги истрпиле сите правни лекови во сопствената земја, а при тоа сметаат дека нивните права биле непочитувани.

Како член на Венецијанската комисија, судијката често пати давала оценки за разни закони или правни акти, кои се во сила во одредени држави, а се однесуваат на заштитата на човековите права.

По изборот за претседател на Државната изборна комисија, во 2002 година, таа го има изградено својот "правен ореол" и оттука се вброи меѓу "свездите".

Според добрите познавачи на изборните куршлуси во Република Македонија, таа се вивна меѓу славните откако им одолеа на притисоците на тогашниот политички тандем Љубе Бошкоски и Марјан Ѓорчев, кој за време на изборите работевеа во корист на Љубчо Георгиевски, кој ги загуби изборите.

Во тоа време, поранешни високи полициски функционери, заедно со експи-

нистерот за внатрешни работи, Љубе Бошкоски и со поранешниот шеф на изборниот штаб на ВМРО-ДПМНЕ, Марјан Ѓорчев, влегуваа во Собранието, барајќи некоја своја правда. Се вршеше силен притисок врз Државната изборна комисија. Тогаш портпаролот на ДИК, Зоран Таневски, преку медиумите побара од високите функционери на МВР да не вршат притисок врз Комисијата и да ги остават професионално да си ја завршат работата. Во тој момент, тогашната претседателка на ДИК, Мирјана Лазарова-Трајковска го одби информативниот разговор, по што вкупните резултати од парламентарните избори во 2002 година беа објавени.

"Не беше прифатено нашето барање состанокот да се одржи денес, бидејќи времето ни беше потребно за запазување на роковите за утврдување и за објавување на вкупните резултати од неделното гласање за пратеници", изјави тогашната претседателка на ДИК.

Во тие бурни моменти на чувствителниот разговор присуствувале сега заминатите дипломати од Република Македонија, амбасадорот на ОБСЕ, Крег Џенес, и шефот на набљудувачката мисија на ОБСЕ, Џулијан Пил Јејтс.

Љубе Бошкоски се интересираше за уништените избирачки материјал, односно за уништените табаци хартија.

"Јавноста веќе ја запознавме за запазената процедура на уништените избирачки материјал, односно за погрешените табаци хартија", изјави во тој момент Мирјана Лазарова-Трајковска.

"Одговорно тврдам дека во моето досегашно работење особено водев сметка за непристрасноста и за законитоста", им одговори Лазарова-Трајковска на обвинувањата од страна на тогашните функционери во власта, додавајќи дека одлуките се донесуваат со мнозинство гласови, како и дека секој од членовите или замениците гласаат според сопствено убедување и врз основа на законските одредби.

По ова нејзината кариера почнува да се крева кон небото и досега никој не ги побил нејзините одлуки или изјави изнесени во македонската јавност, а се однесувале за текот и за објавените резултати од парламентарните избори во 2002 година. Тоа значи дека сепак разумот, а можеби и среќните околности, односно силната меѓународна поддршка, беа одлучувачки за нејзината професионална судбина да има сосема друг крај, и така наместо да заврши исплукана, исвиркана или "фрлена на буниште", таа сега се наоѓа на врвот од кариерата. Како ќе се гледа на нејзиното учество во Судот во Стразбур, останува да видиме, бидејќи во Европа се мери професионалното работење, а не блискоста до политичката опција, која сепак е одлика на домашниот правен мозаик. Имено, многу т.н. домашни судии или истакнати правници се наоѓаат на висока функција, благодарение на поврзаноста со владејачките партии или коалиции. Но, ова правило не важи на меѓународната сцена, таму се мерат стручноста и професионалноста.

ЕН ВРЗ БАЗА НА ИОНАЛНОСТ

СОСТАВОТ НА ДИК ОД ПАРЛАМЕНТАРНИТЕ ИЗБОРИ 2002 ГОДИНА НЕ Ѐ ДАВАШЕ СИГУРНОСТ НА СУДИЈКАТА ДЕКА ИЗБОРИТЕ ЌЕ СЕ ИСТУРКААТ ДО КРАЈ